

Události 2022

Štěpán Korčíš
autor Století ČR

2019 komik, herec a scenárista **Volodymyr Oleksandrovych Zelenskij** (* 1978) porazil ve druhém kole úřadujícího prezidenta Petra Porošenka a stal se prezidentem Ukrajiny.

24. února 2022 **ruská armáda vtrhla na Ukrajinu**. Dne 21. února ruský prezident Vladimir Putin v projevu oznámil uznání nezávislosti dvou samozvaných republik v donbaské oblasti na východní Ukrajině nazvaných Doněcká lidová republika (DNR) a Luhanská lidová republika (LNR) a následně Rusko spustilo „speciální vojenské operace s cílem demilitarizace a denacifikace Ukrajiny“.

V překladu Rusko naprosto bezprecedentně za použití tanků, dělostřelctva i letectva napadlo suverénní stát a pokusilo se jej obsadit. Ukrajina se nevzdala a pod vedením prezidenta Volodymyra Zelenského se její armáda ruské přesile, k překvapení celého světa, od začátku úspěšně bránila. Svět byl, přes opakované varování jak ze strany Ukrajiny, tak od vlastních tajných služeb, Putinovou invazí zaskočený. Na agresi se zpožděním reagovalo ekonomickými sankcemi proti Rusku a masivní vojensko-materiální a finanční podporou Ukrajiny.

Ruské síly v prvních týdnech a měsících obsadily poměrně velké oblasti i města zejména na jihovýchodě Ukrajiny. Kyjev a další města či území, kam útoky také směřovaly, však Rusové nezískali. S neúspěchy na frontě však stupňují raketové a bombové útoky na civilní cíle. Během léta se již ruská vojska nikam neposunula a v září ukrajinské síly zahájily protiofenzívu. Tou překvapivě rychle získali Ukrajináci zpět asi polovinu Rusy obsazených území.

V září Rusové čtyři části okupovaných území na základě nezákonných referend připojili k Rusku. Svět tento akt neuznal.

Za rok 2022 přiznala ruská strana přibližně deset tisíc padlých vojáků. Podle ukrajinských či zdrojů by jich mělo být více než desetkrát tolik. Pro doplnění armády ruský prezident Putin vyhlásil v září mobilizaci a v lednu 2023 se očekává další. O přibližně 100 tisících padlých včetně civilistů se spekuluje i na straně Ukrajiny.

Na přelomu roku zesílily útoky pomocí raket a dronů i na civilní cíle a se začátkem roku 2023 Rusko zesílilo i pozemní útoky.

Ukrajinský prezident trvá na osvobození všech území Ukrajiny. Mírová jednání neprobíhají.

Ukrajinci osvobozená města jako Buča vydala ořehná svědectví o krutém vraždění a mučení civilistů ruskými okupanty. Miliony Ukrajinců před válkou utekly do zahraničí (jen do ČR stovky tisíc) a další miliony zůstávají bez střechy nad hlavou ve válečných zónách na Ukrajině. Radu měst, jako například Mariopol, Rusové takřka srovnali se zemí.

Zemřel poslední generální tajemník ÚV KSSS a první i poslední prezident Sovětského svazu **Michail Gorbačov** (1931–2022). Ruský státník nastoupil do čela komunistické strany SSSR v nevidaných 54 letech v roce 1985, prosadil v zemi řadu pozitivních ekonomických i politických reform, včetně uvolnění despotického režimu a pevné vlády nad satelity (včetně ČSSR) a dovedl stát k rozpadu. Výraznou měrou přispěl k ukončení studené války.

Po neuvěřitelných sedmi dekadách vlády zemřela ve svých 96 letech britská královna **Alžběta II.** (1926–2022). Na trůnu ji nahradil syn Charles, princ z Walesu.

2022 Po neobjasněných podmořských explozích byly dlouhodobě poškozeny nedávno spuštěné plynovody **Nord Stream**. Spekuluje se o ruské sabotáži. Oprava bude trvat měsíce a řada evropských států (včetně Česka) se zbavuje závislosti na ruském plynu.

2022 Probíhající válka na Ukrajině a dobíhající pandemie Covid 19 přinesly **celosvětový pád ekonomiky**, za desítky let rekordní růst inflace a zejména v Evropě nedostatek plynu i ropy. Drakonicky rostou i ceny elektřiny.

Zemřel brazilský fotbalový král – Edson Arantes do Nascimento – **Pelé** (1940–2022). Jediný hráč, který dokázal třikrát vyhrát mistrovství světa (1958, 1962, 1970) a v roce 1970 byl vyhlášen i nejlepším sportovcem planety.

2023 Generál **Petr Pavel** (*1961) porazil ve druhém kole prezidentských voleb téměř o 17 % Andreje Babiše.

Petr Pavel
2023–2028*
*konec mandátu

